

Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

Adrianus Arend van den Ouden, 70

Schipper 1968-2010

Victorie, spits, 1950, 311 ton
Victorie, verlengde Dortmund, 1959, 1250 ton

Dat Ad schipper werd, komt door het water. Hoe het precies zit weet hij niet, maar dat het trekt, is duidelijk. Dat hij uit een schippersgeslacht stamt gaf de doorslag toen hij na de lagere school moest kiezen voor zijn toekomst. Hoewel zijn moeder een ander idee had: 'Zij zag een boekhouder in mij zitten.'

Niet dat zij op varen tegen was, ze was zelf schipperse. Maar voor haar zoon wenste ze het beste, ze zag hem graag hogerop klimmen. Ad vergelijkt het met een arbeider: 'Die ziet ook graag dat zijn zoon doctorandus wordt.' Hij kon goed leren, net als zijn moeder vroeger. Maar een leven op kantoor, van 9 tot 5, kon hem niet bekoren. 'Dan gebeurt er niet zoveel.' Varen stond voor avontuur. Dus koos hij voor de schippersschool. Spijt heeft hij nooit gehad. Zijn lagere school had hij in Alkmaar gevolgd. Zijn moeder had, vooruitstrevend als ze was, een advertentie gezet voor een opvanggezin. Ad ging wonen bij een

sigarenzaak eigenaar, zijn ouders voeren verder op hun sleepboot. Tot hij klaar was met school. Vader van den Ouden wilde zijn zoon niet bij een ander aan boord, daarom kocht hij een spits. Zijn moeder was er dolblij mee, in vergelijking met de woning op de sleepboot, was die op de spits een paleis. Ook Ad was gelukkig met de keuze: 'Ik had aardrijkskunde gehad, ik zag het wel zitten naar het zuiden te gaan.'

Leerzaam

Varen met zijn vader was leerzaam. Op de schippersschool had hij vooral theorie gehad. Al voeren ze soms op een schoolklipper die getuigd was. Bij mooi weer gingen ze onder zeil. Andere tijden: 'Ik moest een heel zeilplan voor een klipper leren.' Kom daar nu nog maar eens om. Toen Ad 21 was, stierf zijn vader. Zijn moeder legde de spits tegen de kant. Ze wilde even rust. Ad ging de Rijnvaart in. Om zijn papieren te halen. Op een 80-meter schip haalde hij zijn Rijnpatent. Om vervolgens met zijn broer samen op de spits te gaan varen, diep Frankrijk in. Dat beviel hem vanwege de saamhorigheid op de Noord-Zuid, maar ook omdat er veel te zien was. Hij ging graag naar een museum, keek rond in onbekende steden. Toen zijn broer een eigen schip kocht, voer Ad door met een maat. Een enthousiaste jongen die het wel zag zitten toen Ad

begon over schaalvergroting. In de spitsvaart begon de klad te komen: 'Er was een blijde uittocht van schippers die groter gingen.'

Te koop

Ad kocht een 80-meterschip van een Zwitserse rederij. Die vroeg hem voor hun firma te varen, veelal naar Bazel. Hij deed het, al had hij voorkeur voor de Franse vaart: 'Daar was ik taxichauffeur, in Zwitserland en Duitsland buschauffeur.' Zijn vrouw ontmoette hij op zijn 47ste. Een schipperse met een zoon. Gedrieën voeren ze verder. Ze overwoogen nieuwbouw, maar het kwam niet uit. Ze verbouwden de voorwoning op de Dortmund, waar zoonlief met vriendin ging wonen. 'Na een

paar jaar keken we mekaar aan: nu zit de luxe van voren, niet van achteren.' Ze verbouwden ook de woning achterop.

Op zijn 63ste zette Ad de Victorie te koop. Het ging razendsnel, met een half jaar waren ze er af. Dat kon financieel uit. 'Al was ik, als ik iedereen die me kon gebruiken te vriend had gehouden, nu nog aan het varen.'

Nu vaart hij soms voor zijn zoon, op diens 110-meterschip. Of is hij, met zijn vrouw, passagier op een cruiseschip. En ze maken autoreizen. Steeds verder weg: 'Ook dat is zwerven.'

Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar corine.nijenhuis@planet.nl

Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

www.corinenijenhuis.com

De verlengde Dortmund Victorie waarop Ad van den Ouden zijn carrière afsloot.
(Foto collectie familie Van den Ouden)